

ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยอง
REFLECTION OF SOCIAL AND CULTURE IN FOLK TALES
OF RAYONG PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2556

วิทยานิพนธ์ ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยอง
Reflection of Social and Culture in Folk Tales of Rayong Province
ชื่อนักศึกษา Miss Xie Donggu
รหัสประจำตัว 534020
สาขาวิชา การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
ปีการศึกษา 2555

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 29
เมษายน พ.ศ. 2555

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์อิสยา จันทร์วิทยานุกิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์ จากอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และ รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำในการแก้ไขเพิ่มเติมตลอดจนให้กำลังใจ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์คือ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ และอาจารย์ ดร.พรวิภา วัชรชนากุล ที่กรุณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ทำให้การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยองถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม ประธานกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ กรรมการที่ได้แนะนำการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามระเบียบวิธีการวิจัยทางด้านวรรณกรรม

ขอขอบพระคุณด้วยความระลึกถึงอย่างยิ่งแก่คุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นที่เคารพยกย่องที่ได้เลี้ยงดูสนับสนุนและให้การศึกษาค้ำจุนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณนางวันเพ็ญ เลี่ยมของใย และนายจิตพงษ์ โสธิกุล และตลอดจนเพื่อน ๆ ลูกศิษย์ที่รักทุกคน ที่เป็นกำลังใจและยังช่วยสนับสนุนในการจัดทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอมอบคุณค่าและสาระประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาภาพสะท้อนผ่านสังคมและวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยองและจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

Xie Donggu

วิทยานิพนธ์	ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยอง Reflection of Social and Culture in Folk Tales of Rayong Province
ชื่อนักศึกษา	Miss Xie Donggu
รหัสประจำตัว	534020
สาขาวิชา	การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านจังหวัดระยอง โดยศึกษานิทานพื้นบ้าน 8 ประเภท จำนวน 50 เรื่อง และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเป็นชีวิตที่เรียบง่าย สงบร่มเย็น อาศัยอยู่ในธรรมชาติ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร ตัดฟัน และล่าสัตว์ โครงสร้างของครอบครัวประกอบด้วยเครือญาติพ่อแม่พี่น้องและตายายที่อยู่ร่วมกัน โดยทำหน้าที่ของตนเอง ในด้านค่านิยมคนไทยมีความขยันหมั่นเพียร เชื่อฟังคำสอนของผู้ใหญ่และรู้จักใช้สติปัญญาแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการเลือกคู่ครองพ่อแม่เป็นผู้หาคู่ครองให้ซึ่งจะต้องเป็นคนขยันและมีรูปงาม นอกจากนี้คนไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาพุทธในเรื่องการทำบุญ การเกิดใหม่ กรรมสวรรค์ และเมื่อได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตก สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการคมนาคม การใช้ภาษาต่างประเทศและระบบการศึกษาสมัยใหม่ในชั้นมหาวิทยาลัยในด้านแนวคิด การตั้งชื่อสถานที่ พบว่า คนไทยมีคติการตั้งชื่อสถานที่โดยอธิบายที่มาหรือมูลเหตุของการตั้งชื่อด้วยเรื่องเล่าและใช้ลักษณะสำคัญของสิ่งของหรือบุคคลในท้องถิ่น ในด้านการปกครอง นิทานได้สะท้อนภาพกษัตริย์เป็นผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาที่ประชุมหาวิธีแก้ปัญหาาร่วมกัน

ในด้านคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน พบว่า มีคุณค่าด้านการสอนคุณธรรมโดยสอนเรื่องการทำความดีละเว้นความชั่ว คุณค่าด้านการปลูกฝังค่านิยม ได้สอดแทรกค่านิยมการรักษาความสะอาด และการรักษาสภาพแวดล้อม คุณค่าด้านการดำเนินชีวิต ได้ให้แนวคิดในการครองเรือน การใช้สติปัญญาแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม และความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง และคุณค่าด้านความบันเทิงนิทานให้ความเพลิดเพลินและให้อารมณ์ขันจากเรื่องราวและการใช้ภาษา

Thesis Title	Reflection of Social and Culture in Folk Tales of Rayong Province
By	Miss Xie Donggu
Identification No.	534020
Degree	Master of Arts (M.A.)
Major	Communicative Thai as a second language
Academic year	2012

ABSTRACT

The purposes of this research is the analysis of the Reflection of Social and Culture in Folk Tales in which appeared in the Folk Tales of Rayong Province and made by case study in 8 types of the 50 stories. This results is presented in descriptive analysis.

The research found that the Thai life style is very simple, calm and live upon the nature. Most of the Thai vocational is agriculture, firewood and hunting. The main structure of the family is existed the relative as parents, brother and sister including the granny who are being lived together then they are known their own duty. Most popular of the Thai is diligent, grateful, obey to the eldest and they know how to apply their acknowledgement for solving the problems. Refer to the spouse is depend upon their parents who has to choose and to decide that the spouse should be diligent and beautiful or handsome. Besides, the Thai people is believed and faithful the Buddhism which related to the merit, new born, destiny, heaven and devil or hell and then when the more powerful is the customs of the western which accepted by Thai people then made the Thai social changeable especially the transportation, foreign language communication and education in the university level. The name list of their places is upon the opinion which found that most of the Thai people have the moral to be listed the name place by which explained the causes of the believable from the tale story and the symbolization is to be the local things or person. In accordance to the regime, the tales is reflected that the king is governed and ruled whenever the problems are come up to then they will be solved the problems by meeting arrangement together.

Besides, the worth of the Folk Tales are to be found that it is useful to the moral principles by teaching the goodness and refrain from the devil, more worth of the popularization,

insert more popularization for cleaning, preserve the environment, life style including the marriage life and more useful the acknowledgement for solving the problems in the family and the social then has to responsibility their own duty. Refer to the enjoyable, the Folk Tales are more enjoyable and fun, comedy and language applicable.

